

Επικοινωνία βρεφών-μητέρων με συμπτώματα ΔΕΠ-Υ

Καραγιάννη, Ελένη¹, Παπαηλιού¹, Χ., Μανιαδάκη Κατερίνα² & Ευθύμιος Κάκουρος³

¹Πανεπιστήμιο Αιγαίου, Τμήμα Προσχολικής Αγωγής και Εκπαιδευτικού Σχεδιασμού

²Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής, Τμήμα Κοινωνικής Εργασίας

³Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής, Τμήμα Αγωγής και Φροντίδας στην Πρώιμη Παιδική Ηλικία

Πληθώρα ερευνών καταδεικνύει πλέον ότι τα βρέφη γεννιούνται με μια έμφυτη ικανότητα για διυποκειμενική επικοινωνία, η οποία τους επιτρέπει όχι μόνο να ανταποκρίνονται κατάλληλα αλλά και να αναλαμβάνουν πρωτοβουλίες για διυποκειμενική επικοινωνία. Αυτός ο αμοιβαίος συγχρονισμός αποτελεί σημαντική προϋπόθεση για τη γνωστική, τη συναισθηματική και τη γλωσσική ανάπτυξη. Ωστόσο, σχετικά ευρήματα καταδεικνύουν επίσης ότι όταν η μητέρα παρουσιάζει κάποια αναπτυξιακή διαταραχή, το βρέφος αντιδρά με έντονη δυσαρέσκεια, ενώ αυτό έχει και μακροπρόθεσμη επίπτωση σε όλους τους τομείς της ανάπτυξης. Η παρούσα έρευνα έχει ως στόχο τη διερεύνηση των αλληλεπιδράσεων ανάμεσα σε βρέφη των οποίων οι μητέρες παρουσίαζαν συμπτώματα ΔΕΠ-Υ σε σύγκριση με ομάδα ελέγχου. Στην πρώτη φάση της έρευνας διανεμήθηκε σε μητέρες που διένυαν τον τελευταίο μήνα της κύησης το ερωτηματολόγιο το οποίο ανιχνεύει συμπτώματα ΔΕΠ-Υ σε ενήλικες. Δεκαπέντε μητέρες με συμπτώματα ΔΕΠ-Υ και 15 τυπικές μητέρες δέχθηκαν να συμμετάσχουν στη δεύτερη φάση της έρευνας. Οι δυάδες βιντεοσκοπήθηκαν στο σπίτι τους όταν τα βρέφη ήταν 2, 4, 6 και 9 μηνών. Πραγματοποιείται μικροανάλυση των μαγνητοσκοπήσεων ως προς τις ακόλουθες παραμέτρους: πρωτοβουλία και ανταπόκριση στην αλληλεπίδραση, τρόποι έκφρασης και ρυθμός επικοινωνίας. Η ανάλυση είναι σε εξέλιξη. Ωστόσο, τα προκαταρκτικά ευρήματα καταδεικνύουν ότι οι μητέρες που παρουσιάζουν συμπτώματα ΔΕΠ-Υ ανταποκρίνονται λιγότερο συχνά στις πρωτοβουλίες του βρέφους τους για επικοινωνία, εναλλάσσουν πιο συχνά το θέμα της επικοινωνίας, ενώ συχνά οι συμπεριφορές τους αλληλοεπικαλύπτονται με αυτές του βρέφους. Η συζήτηση επικεντρώνεται στην αξιοποίηση των ευρημάτων για την πρώιμη ανίχνευση και αντιμετώπιση της ΔΕΠ-Υ.

Λέξεις Κλειδιά: ΔΕΠ-Υ, πρώιμες αλληλεπιδράσεις, διυποκειμενική επικοινωνία, αμοιβαίος συγχρονισμός, πρώιμη παρέμβαση